

1. Identificació de l'assignatura

Titulació: Títol Superior de Disseny
Nivell: Títol Superior d'Ensenyaments Artístics
Nom de l'assignatura/codi: EDP07-DIBUIX D'EXPRESSIO

Especialitat	Curs	Període	Tipus	Nombre de crèdits ECTS
Producte	Segon	Segon	Específica	4

Departament: Dibuix i representació gràfica

Idioma: Català

Horari: [Fes clic per escriure](#)

Web de l'assignatura: [Fes clic per escriure](#)

Professorat responsable:

Carme Estivill Peiró
Correu electrònic: cestivill@escoladisseny.com
Horari de tutories: [Fes clic per escriure](#)

Altres professors:

Cap de departament

Antoni Alcover Bauzà
Correu electrònic: aalcover@escoladisseny.com
Horari d'atenció: [Fes clic per escriure](#)

2. Contextualització

L'objectiu d'aquest apartat és situar l'assignatura en el context del programa formatiu. Amb això es pretén ajudar els estudiants a entendre la importància formativa que té l'assignatura i l'aportació que fa al seu desenvolupament com a futurs professionals o investigadors. Ha de contenir, en unes quantes línies:

- Les característiques acadèmiques i organitzatives de l'assignatura (per exemple, el seu caràcter teòric, introductor, instrumental, complementari, etc.).
- Una breu descripció del que l'alumne aprendrà cursant aquesta assignatura.
- El paper de l'assignatura i la relació que manté amb altres assignatures de la titulació. Si escau, es pot identificar el bloc formatiu (conjunt de matèries vinculades entre si), el mòdul o l'itinerari formatiu als quals pertany la matèria en el pla d'estudis.
- L'interès de la matèria per al futur professional de l'alumne.

2.1. Matèria a la qual pertany l'assignatura (matèria a la qual pertany l'assignatura i conjunt d'assignatures vinculades entre si, i paper de l'assignatura dins el pla d'estudis)

Representació i comunicació

2.2. Perfil professional (interès de la matèria per la professió, amb exemples)

S'estableix la necessitat de formar professionals que siguin capaços de plantejar i resoldre projectes amb plantejaments creatius i comunicatius sobre la base del domini de la representació gràfica i la expressivitat que els hi permeti, a la vegada, desenvolupar i comunicar idees amb destresa i efectivitat

3. Requisits

3.1. Requisits essencials

Coneixements de sistemes de representació especialment de perspectiva cònica.
Nocions de composició i de maneig de les eines bàsiques per a la representació.

3.2. Requisits recomanables

Coneixements de color i del maneig de diferents tècniques.

Actitud de treball envers a la realització del volum de feina proposat, imprescindible per assolir els objectius plantejats a l'assignatura tenint en compte que aquesta es eminentment pràctica.

4. Competències

4.1. CT/Competències transversals (*tria i marca les corresponents a l'assignatura*)

- CT01 Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora.
- CT02 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- CT03 Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.

4.2. CG/Competències generals (*tria i marca les corresponents a l'assignatura*)

- CG01 Concebre, planificar i desenvolupar projectes de disseny d'acord amb els requisits i condicionaments tècnics, funcionals, estètics i comunicatius.
- CG02 Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació.
- CG04 Tenir una visió científica sobre la percepció i el comportament de la forma, de la matèria, de l'espai, del moviment i del color.
- CG08 Plantejar estratègies de recerca i innovació per a resoldre expectatives centrades en funcions, necessitats i materials.
- CG21 Dominar la metodologia d'investigació.

4.2.CE/Competències específiques de l'especialitat

Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació

5. Resultats d'aprenentatge

- Comprensió de la realitat i interpretació de les formes des de diverses intencions visuals previ anàlisi de la seva coherència estructural.
- Desenvolupament de la memòria visual.
- Generar solucions creatives als problemes de forma, funció, configuració, finalitat i qualitat dels objectes i serveis mitjançant l'anàlisi, la investigació i la determinació de les propietats i qualitats físiques i de llurs valors simbòlics i comunicatius.
- Fer un ús metòdic dels diferents processos i metodologies d'ideació i creació.
- Generar processos d'ideació i creació tant artístiques com tècniques, solucionant els problemes que els processos de bocetació i realització plantegen.
- Desenvolupar la imaginació, la sensibilitat artística, les capacitats d'anàlisi i síntesi, el sentit crític, així com potenciar les actituds creatives necessàries per la resolució dels problemes propis d'aquesta activitat.
- Desenvolupar capacitats de autoaprenentatge i transferència dels coneixements.
- Capacitar per al maneig i coneixement de les tècniques més adequades.

6. Continguts (*distribuits en unitats d'aprenentatge*)

Descriptors BOIB:

Aprofundiment en l'estudi dels mitjans, els processos, les tècniques i els mètodes gràfics en combinació amb els digitals. Estudi i anàlisi dels elements i els conceptes representatius, expressius, comunicatius i interactius de la matèria, la forma, el color, l'espai i el moviment. Dibuix i disseny. Creació de l'espai plàstic i anàlisi de l'adequació a diferents plantejaments projectuals. Memòria icònica. Les teories perceptives. Il·lusions i fenòmens òptics. Dibuix d'estudi o esbós i dibuix expressiu. Mètodes composatius i comunicatius. Mètodes de recerca i experimentació propis de l'assignatura.

BLOC TEMÀTIC I

Estudi d'estructures

Plans i seccions

El punt de vista

L'esbos

Tècnica gràfiques: Tècnica mixta

BLOC TEMÀTIC II

Dibuix expressiu i comunicatiu.

Expressió del material

Mides i escala

Memòria icònica.

BLOC TEMÀTIC III

Mètodes compositius i comunicatius. Percepció visual El punt de vista informatiu La figura humana.

7. Metodologia docent

S'han de detallar les modalitats organitzatives, els tipus d'agrupament i la metodologia (i la durada de cada sessió) que s'empraran per aconseguir els objectius de l'assignatura.

Definim el **tipus d'agrupació** com la grandària del grup que s'utilitza per a una activitat docent. Es distingeixen quatre tipus d'agrupació:

- Grup petit (un màxim de 10 alumnes): per a activitats de tutorització de treballs.
- Individual (1 alumne): per a activitats individuals amb l'alumne que requereixen un grau d'ajuda molt elevat del professor.

Les modalitats organitzatives són els diferents escenaris en els quals es desenvolupen les activitats que han de dur a terme els professors i els alumnes durant un curs (any/semestre), les quals es diferencien pels propòsits didàctics, les tasques que s'han de fer i els recursos necessaris. Solen estar relacionades amb el tipus d'agrupació.

Es distingeixen les **modalitats organitzatives** següents:

- Activitats de treball presencial (en les quals és present el professor):
 - Classes teòriques** (grup petit): exposició de continguts mitjançant la presentació o l'explicació (classes magistrals, exposicions orals individuals o en grup).
Classe expositiva participativa: S'exposa oralment els continguts de la matèria. Cada tema porta la seva explicació, precisant els objectius a assolir i el seu sistema d'avaluació.
 - L'assignatura compta amb una pàgina web on l'alumne disposa de tots els continguts de la matèria més informació afegida, imatges i altres materials relacionats amb els continguts de l'assignatura.
 - La pàgina també disposa d'un apartat per a consultar tots els exercicis i el calendari per al seu lliurament.
 - Cada alumne també disposa d'una pàgina personal en la que pot incloure tot aquell material de recerca que hagi utilitzat.
 - Finalment també mitjançant la pàgina web l'alumne pot consultar l'avaluació que es fa dels seus treballs en la pàgina de notes.
 - La classe expositiva participativa fomentarà espais per a la participació i intervenció de l'estudiant mitjançant activitats de curta durada a l'aula, les exposicions de l'estudiant sobre temes determinats o la resolució de problemes vinculats amb el plantejament teòric exposat.
 - Classes pràctiques** (grup petit): qualsevol tipus de pràctica a l'aula en la qual es desenvolupen activitats d'aplicació dels coneixements a situacions concretes i a l'adquisició d'habilitats relacionades amb la matèria d'estudi: estudi de casos, anàlisis diagnòstiques, resolució d'exercicis i problemes, etc.
Aprentatge cooperatiu: Els treballs que es realitzen a l'aula es plantegen de manera que durant i al final del treball es realitza una posada en comú del procés de treball que fa possible el propi aprenentatge i l'aprenentatge dels companys i companyes en una situació de corresponsabilitat per assolir fites comunes.
 - Aprentatge basat en problemes: Cadascun dels exercicis corresponents a un bloc temàtic té com a punt de partida un problema dissenyat pel professorat i que s'ha de resoldre en un temps determinat abordant una tasca mitjançant la planificació, el disseny i la realització d'una sèrie d'activitats.
 - L'aprenentatge per descobriment és la base d'aquesta mètode. La solució no ha de ser única.
 - Estudi de casos: Es parteix inicialment de l'anàlisi del problema per conèixer-lo i obtenir el màxim d'informació, reflexionar i dur a la pràctica els coneixements obtinguts després d'un període de treball per a resoldre després d'assajos el màxim de procediments possibles
 - Tutories** (grup petit / individual): activitats d'orientació, seguiment i avaluació del procés d'aprenentatge d'un estudiant o un grup reduït d'estudiants amb atenció personalitzada del professor.
- Activitats de treball no presencial o autònom (en les quals no és present el professor):

7.1. Estratègies generals metodològiques

L'assistència mínima al 70% de les activitats presencials és imprescindible per a l'avaluació continua
Acordat en reunió de Departament de Dibuix i representació gràfica 13/09/2017

7.2 Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Activitats de treball presencial			64 hores
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Classes teòriques	Grup gran	S'exposarà el contingut teòric de l'assignatura a través de sessions presencials.	4
Classes pràctiques	Individual	Estudi de casos pràctics particulars i resolució de problemes pràctiques a l'aula.	60
Activitats de treball no presencial			36 hores
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Resolució de pràctiques individuals autònomes	Individual	Exercicis pràctics	36

7.3 Instal·lacions del centre i material

A part de la utilització d'una aula, es fan sortides a l'exterior per a donar el màxim de visions possibles en la consecució del treball

7.4 Activitats interdisciplinàries

Amb assignatures de Projectes

7.5 Activitats complementàries

Visites a exposicions i tallers relacionats amb l'assignatura

8. Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants (L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències establertes d'acord amb el perfil professional definit per a

Dins cada curs (any/semestre) es diferencien tres períodes d'avaluació:

- El període d'avaluació contínua, que es du a terme durant el període lectiu de cada curs (any/semestre), i que ha de suposar, al menys, el 50 % de la qualificació final.
- El període d'avaluació complementària i final, que es du a terme a la finalització de cada curs (any/semestre) i en el qual es poden programar tant les recuperacions de les activitats d'avaluació contínua no superades o no realitzades com els exàmens o proves de l'avaluació final.
- El període d'avaluació extraordinària, que es du a terme a la finalització de cada curs (any/semestre) i en el qual es fa la recuperació de l'avaluació final i, si escau, també es pot programar la recuperació de les activitats d'avaluació contínua.

8.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas)

L'assistència mínima al 70% de les activitats presencials és imprescindible per a l'avaluació contínua
Acordat en reunió de Departament de Dibuix i representació gràfica 13/09/2017

8.2. Criteris d'avaluació (tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CA01 Assisteix regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA02 Participa regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA04 Demostra interès per la matèria
- CA06 Demostra i aplica correctament els conceptes fonamentals de l'assignatura en les activitats programades
- CA08 Coneix i utilitza correctament els materials, les eines, les tecnologies i les tècniques específiques de l'assignatura
- CA10 Planifica correctament el temps i les activitats programades
- CA11 Treballa amb pulcritud, ordre i neteja
- CA13 Segueix la metodologia de treball proposada, les normes de presentació i els terminis d'entrega establerts
- CA14 Presenta correctament les activitats programades
- CA15 Resol correctament les activitats programades
- CA16 Demostra sensibilitat artística, imaginació creativa, creativitat, innovació i originalitat en les activitats programades.
- CA17 Desenvolupa un estil propi en les activitats programades.

8.3. Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació

S'han d'indicar els aspectes que es tindran en compte en l'avaluació, les tècniques o els instruments que s'empraran i els criteris que s'utilitzaran per valorar cadascun dels aspectes, amb la indicació de la ponderació en la qualificació final que obtingui l'estudiant.

La selecció i el disseny d'aquests elements han de permetre valorar el grau o el nivell que ha aconseguit cadascun dels estudiants en relació amb els objectius i les competències plantejats. Per tant, s'han de tenir en compte els elements següents:

- Procediment o tècnica d'avaluació: activitats o proves (escrites, orals, pràctiques, projectes, treballs, etc.) per obtenir la informació necessària dels alumnes i poder-los avaluar.
- Criteris d'avaluació: descripció del que l'estudiant ha de fer per demostrar que ha aconseguit el resultat de l'aprenentatge.
- Criteris de qualificació o ponderació: el pes que es dona a cada instrument o procediment a l'hora de quantificar el grau d'aprenentatge aconseguit per cada alumne.

Els procediments i les tècniques establerts per avaluar el nivell d'adquisició i el progrés de l'aprenentatge dels estudiants són els següents:

- Proves objectives (vertader/fals, elecció múltiple, aparellament d'elements, etc.).
- Proves de resposta breu.
- Proves de resposta llarga, de desenvolupament.
- Proves orals (individuals, en grup, presentació de temes o treballs, etc.).
- Treballs i projectes.
- Informes/memòries de pràctiques.
- Proves d'execució de tasques reals o simulades.
- Sistemes d'autoavaluació (oral, escrita, individual, en grup).
- Escales d'actituds.
- Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.).
- Carpeta d'aprenentatge.
- Altres procediments.

A més, en aquest apartat es pot especificar, en els casos en què sigui adient, si el tipus d'avaluació es duu a terme mitjançant un contracte pedagògic amb diferents itineraris avaluatius alternatius, signat prèviament pel professor i l'alumne. Finalment, s'ha de fer una orientació cap al període de recuperació i s'ha d'establir el tipus o caràcter de les activitats d'avaluació segons les dues categories següents:

- No recuperable (NR): activitat que s'ha de superar en el període lectiu de l'assignatura; és a dir, no hi ha l'opció de superar-la en el període de recuperació del calendari acadèmic.
- Recuperable (R): activitat que es pot superar en el període de recuperació.

Dos itineraris, un per l'alumnat que assisteix amb aprofitament (A) i un altre per l'alumnat que no assisteix (B):

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació	
			Itinerari A	Itinerari B
Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.)	NR	L'assistència mínima al 80% de les activitats presencials i/o les activitats programades	15%	---
Treballs i projectes	R	El lliurament del 100% dels treballs i projectes proposats i obtenir una nota mínima de 4 a cada bloc de continguts. Obtenir una nota mitjana de 5	85%---	30%
Prova objectiva final	R	Fer un examen final amb una nota mínima de 5		70%
Total			100 %	100 %

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

9. Recursos, bibliografia i documentació complementària

9.1. Bibliografia bàsica:

N FERNANDO JULIAN/JESUS ALBARRACÍN Dibujo para diseñadores industriales, Ed Parramón
 CRISTIAN CAMPOS Nuevo diseño de productos, , maomao Publications
 EDWARD HUTCHISON El dibujo en el proyecto del paisaje, Editorial Gustavo Gili S.L. Barcelona 2012
 DICK POWELL Técnicas de presentación

9.2. Bibliografia complementària:

FAWCETT-TANG R. "Formatos experimentales. Index book.
 EISENMAN SARA. "Como crear portafolios de diseño. Index book.
 JORRIT TORNQUIST "Color y luz Teoría y práctica" Ed. Gustavo Gili.

9.3. Altres recursos:

Fes clic per escriure

10. Altres observacions (si escau)

Fes clic per escriure